

VÄ VEDEM!

Ramona Ursu e ziaristă. Din convingere. În 2006, într-o zi de ianuarie, și-a citit prima știre în *Evenimentul zilei*. Și s-a îndrăgostit definitiv de presă. Au urmat doi ani la „Bulina roșie“, unde a fost reporter la ediția de Moldova. Din martie 2008, s-a alăturat trustului Adevărul Holding. A fost redactor-șef adjunct la Iași. În octombrie 2010, a început cea mai frumoasă experiență, la Chișinău, unde a format echipa „Adevărul Moldova“. Timp de opt luni a fost redactor-șef la singurul ziar național al unui trust românesc de presă de peste Prut. Din iunie 2011, timp de zece luni, s-a alăturat redacției *Adevărul* de la București, unde a fost, pe rând, redactor-șef adjunct la *Adevărul de seară*, și apoi la edițiile locale ale ziarului-mamă. Din 2010 scrie și editoriale pentru *Adevărul*. Începând cu 2013 și până în 2017, a coordonat echipa de corespondenți a ziarului *Adevărul*, iar din februarie 2017 este jurnalist de opinie în *Revista 22* și scrie articole pe blogul www.ramonaursu.ro. Din martie 2018, este senior editor la revista *Newsweek România*. În 2016, i-a apărut cartea *Dosarele Securității: Marian Munteanu și Miron Cozma versus Piața Universității*, iar în 2017 a publicat *Noaptea, ca hoții!*, la Editura Humanitas.

RAMONA URSU
VĂ VEDEM!

H HUMANITAS
BUCUREȘTI

Redactor: Iuliana Glăvan
Coperta: Ioana Nedelcu
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
DTP: Dragoș Dumitrescu, Carmen Petrescu

Tipărit la Tipo Lidana – Suceava

© HUMANITAS, 2018

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Ursu, Ramona

Vă vedem! / Ramona Ursu. – București : Humanitas, 2018

ISBN 978-973-50-6133-3

821.135.1

EDITURA HUMANITAS

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 021/311 23 30

Cuprins

Plecarea	9
----------------	---

I. MAFIA *VERSUS* ROMÂNIA

Contextul	15
Filmul	25
Frontul anticorupție se mută din guvern în parlament	26
Marțea Neagră. A treia	30
Au sfidat și Europa	33
Elementele toxice din proiectul Legii grațierii	34
În stradă, din nou. Pasul înapoi	36
Dumnezeii infractorilor	37
„Fantomele comunismului“	40
„Bomba“ SIPA	42
Americanii	52
Românii	53
Băieții veseli și o țară tristă	54
Planul din spate: atacurile la DNA	60
Și-au îngropat propriul guvern și au aplaudat	66
Episodul „CCR, sluga PSD!“	75
O aberație: pragul valoric la abuzul în serviciu	81
„A venit vremea clarificărilor la DNA“	82
„Daddy“	85
Încă o manipulare: Comisia parlamentară de anchetă a alegerilor din 2009	91
23 august. „Soldatul“ Toader declară război legilor justiției	96
SUA, încă un avertisment	99

„Guvernarea PSD a poruncit, Tudorel Toader s-a executat!“	100
Absența președintelui	106
„Gorilele“	107
Au trecut de linia roșie	109
Legile justiției	118
Statul paralel	126
Mesaj din „statul paralel“: „Justiție, nu corupție!“	129
„Firea, nu uita, Piața nu-i Belina ta!“	130
„Iartă-ne, Majestate!“	133
Votul lor. Contraatacul nostru	136
Luminițele magistraților	139
„Vă vedem de peste tot!“	143
Modificările	146
Lovitura GRECO	152
Revocarea	154
Derapajele	165
100.000	167

II. JURNAL DE #REZISTENȚĂ

Sabin Gherman: „Tata, ăsta nu vede că are dinții stricați?“ (o defăimare)	175
Călin Pop: „Să începem prin a merge la vot“	178
Cătălin Teniță: Cine sunt tefeliștii. Și de ce le este lor frică	181
Ciprian Ciocan: Pauză de prânz	185
Elena Calistru: „Pentru că și noi putem“	188
Mihai Matei: „lubiți-vă în seara asta ca nebunii și mâine ieșim în stradă!“	191
Oana Gheorghiu și Carmen Uscatu: „În anul în care PSD a decis că-s mai importanți penalii, ne-am apucat să construim. Noi facem un spital!“	194
Cosmin Alexandru: „Suntem în minoritate și totuși trebuie să câștigăm“	198
Oana Vasiliu: „«Iașiule, m-ai lăsat singură?» În două ore, Piața era plină din nou“	200
Septimius Pârnu: Cafeaua și cele zece mii de ore ale lui Malcolm Gladwell	202

Grupul civic Corupția Ucide: „Nu suntem doar o echipă, am ajuns o familie“	205
Sorina Stallard: „De sufletul tău când te mai ocupi?“	207
Loredana Mușat Ivanov: „Voi face totul ca să merit România frumoasă pe care mi-o doresc, nu să o primesc de-a gata“	209
Cătălin Lazăr: „Eram mârniț, dar era felul nostru de a-i sprijini pe toți cei de acasă“	211
Gianina Fiordean: Povestea noastră din <i>Washington Post</i>	212

III. DIALOGURILE MELE

Horia-Roman Patapievici: „Începea să le clocotească în priviri furia că exist, că mă mișc, că respir liber“	215
Ioan Stanomir: Majoritatea PSD-ALDE transformă România într-o oligarhie parlamentară	224
Lucian Boia: „Românii și-au făcut țara, dar nu prea au știut ce să facă cu ea“	230
Paul Dragoș Aligică: Strada are puterea să impună o reformă radicală	235
Mircea Mihăieș: România, între daddy Dragnea și baby Grindeanu	239
Augustin Lazăr: „Comisia de la Veneția nu ar distruge efortul reformat, ci ar aduce acestuia un plus de calitate, de confirmare și de prestigiu“	244
Monica Macovei: „Interesul național nu este interesul politicienilor penali“	252
Cristi Danileț: „Cei care duc o luptă cu magistrații ajung să dea legi“	262
Camelia Bogdan: „Nu am în ADN nici arta compromisului, nici tolerarea nedreptăților“	268

Plecarea

Matei are 12 ani.

Îmi spune hotărât că va pleca din țară. Știe foarte clar unde, la Sydney. Știe și când, imediat ce va termina liceul. Știe și de ce, „pentru că, mamă, acolo vreau să trăiesc“. Și știe și cum va trăi. „Voi face Arhitectură și Informatică, voi munci, îmi voi cumpăra o casă, o mașină, voi avea o familie. Și m-am interesat, un gunoier de acolo câștigă mai bine decât tine aici, jurnalist. Nu că aș vrea să mă fac gunoier“. Și Matei râde.

Îl privesc cu ochi de copil. Între noi doi, acum, în momentul ăsta în care se fac planuri exacte de viață, eu par copilul, iar el – omul matur. Mă ia frigul, de teamă. Cum să plece Matei? Cum să plece de lângă noi? Îl întreb și pe el, poate așa găsesc o scăpare din discuția asta care mi-a adus frigul. Dar nu o găsesc. În mintea lui Matei e totul proiectat în detaliu. „Ne vom scrie mesaje, vom vorbi pe Skype, pe Facebook, pe WhatsApp. Și nici nu-i atât de departe, tu nu știi?“ Și începe să-mi înșire coordonate, linii aeriene, costuri de bilete, îmi explică de ce Australia „îți oferă totul, mamă“, pentru că e o țară nouă, „acum vreo două sute de ani era ca o pușcărie. Dar acum sunt foarte dezvoltăți și de asta îți oferă totul, ca să te duci la ei, să muncești, să trăiești, să crească populația... Înțelegi, mamă, nu?“

Dar nu prea înțeleg. Frigul mă ia și mai tare. Matei a citit totul pe Internet. Sau, așa cum spune el, „m-am documentat, de asta vreau acolo. Condițiile sunt mai bune decât în Europa, decât în SUA, sunt universități bune, munca se plătește mai bine, și-am zis“. Mai fac o încercare. E pentru prima oară când parcă vreau să

demolez visul copilului meu. Și-i spun de dragostea de țară. Doamne, cum sună asta, îi vorbesc de dragoste de țară copilului meu de 12 ani, în timp ce el îmi zice că abia așteaptă să plece de aici. „Tu nu-ți iubești țara? E țara ta!“ Tonul mi se ridică, mi-e și mai frig, aproape că îngheț. Matei e senin. La fel de hotărât. „Când o să fiu acolo, după vreo zece ani, Australia va fi țara mea și o voi iubi. Deci voi avea și eu o dragoste de țară, așa cum spui tu.“

E prea brutală realitatea lui Matei. E prea brutală pentru mine, n-am nici un argument, doar el le are, pentru că el s-a „documentat“. Eu, nu. Eu continui să-i spun aceleași lucruri, care îmi par naive acum, vorbind cu el. „Bine, Matei, dar dacă plecăm toți din țara noastră, cui o lăsăm? Dacă rămânem, poate o facem bine. Poate vom trăi și aici așa cum vrei tu.“ Nici asta nu funcționează. Matei parcă s-a documentat pentru toate întrebările mele. Știe exact, fără nici o ezitare, ce să-mi răspundă dacă întreb de școală, de muncă, de dragostea de noi, de țară și de ce n-am rămâne aici. „Aici să rămână patru sute de politicieni.“ De frig, nici nu am vrut să mai aflu de ce patru sute și nu doi, sau o mie, sau o sută de mii de politicieni, „care să muncească, să vândă înghețată la magazin, să fie arhitecți, să măture străzile, să se plătească între ei, să se fure între ei. Eu voi pleca în Australia, mamă“.

Șase ani

Mi-e frig. Nu mai e de la frică. E de la gerul ăsta de m-a înțepenit. Și de la ploaie, de la ninsoare, de la ieșit în stradă. Mi-e frig și de nervi, recunosc. Nu știi ce voi face mâine sau poimâine sau peste un an. Așa arată paralizia pentru mine. Pentru un om care a crescut cu scris în jurnal, cu planuri exacte de viață, scrise și ele tot în jurnal, pentru un om care știa, în orice moment, unde este și unde vrea să ajungă peste cinci minute sau peste zece ani. Viitorul mi s-a redus brusc la acum. Apoi, poate să dispară totul, să fie invers decât mi-aș îngădui să visez. Să fie cum îmi dictează ei.

Trăim așa cum ne dictează ei. E un gând înnebunitor ăsta, nu pot scăpa de el. Nu pot să accept că niște indivizi care, într-o lume

dreaptă, ar trebui să înfunde pușcăriile și, apoi, să fie obligați să muncească o viață pentru a plăti răul pe care l-au făcut unei țări, țării noastre, au reușit, de un an încoace, să ne dicteze cum să trăim. Să ne dicteze cum să ne scriem jurnalele. Nu pot să accept că niște oameni pentru care rușinea e ceva de batjocorit ne țin lecții de moralitate, de cinste, de sacrificiu, de dragoste de țară. Nu pot să accept că niște mediocri scriu Educația pentru copilul meu, pentru copiii noștri. Nu pot să accept că niște nulități ne condamnă să ne însănătoșim în spitale cu miros de cimitir. Nu pot să accept un lucru simplu. Acela că niște hoți ne fac legi. Niște îmbuibăți au ajuns să slujească într-un asemenea fel adevărul, încât orice urmă de normalitate, de bun-simț, de logică, de principii se sfărâmă sub un crez nou. Un crez al degradaților. Un crez îndesat cu forța pe gâtul unui popor. Poporul nostru.

Mai am șase ani. Asta îmi rulează în minte mereu. Mai am șase ani și-o filă de jurnal pe care mi-am jurat să nu o schimb până nu va fi totul așa cum mi-am promis. Mai am șase ani să-l fac pe Matei să rămână în țară.

Matei are 12 ani.

PARTEA I

Mafia *versus* România

Contextul

Sunt 402 zile de când România a intrat în epoca #Rezistenței. 402 zile de la toxica Ordonanță 13 dată noaptea, ca hoții, de guvernul investit în 4 ianuarie 2017, condus de social-democratul Sorin Grindeanu și susținut de coaliția PSD-ALDE-UDMR. O ordonanță de urgență toxică pentru justiție, menită a-i scăpa de probleme penale pe cei mai corupți și mai controversați politicieni, prin modificarea Codului penal în favoarea infractorilor. Actul normativ gândit și susținut de ministrul PSD al justiției de la acea vreme, Florin Iordache, avea să scoată în stradă, începând cu noaptea de 31 ianuarie spre 1 februarie, sute de mii de români. Și tot din acea noapte a urmat un maraton civic pro-justiție, în care fiecare zi a fost bifată în calendarul #Rezist.

Semnalul că urmează o perioadă nefastă pentru România a fost dat însă cu puțin timp înainte de episodul „noaptea, ca hoții“, în 11 decembrie 2016, ziua alegerilor parlamentare, când prezența la vot a fost de doar 39,49%. Pe fondul dezinteresului evident al populației față de cei care aveau să le decidă soarta din parlament, în următorii patru ani, dar și să formeze guvernul, PSD a câștigat lejer alegerile: 45,67% din voturi pentru Senat și 45,47% pentru Camera Deputaților. Partidul condus de Liviu Dragnea, personaj bântuit de dosare penale și cu o condamnare definitivă la doi ani de închisoare într-un dosar de fraudă electorală, anunța formarea unei coaliții de guvernare cu ALDE, formațiune condusă de Călin

Popescu Tăriceanu, judecat și el pentru fapte de corupție. Cu 6% din voturi primite pentru Senat și 5,62% pentru Camera Deputaților, ALDE ajungea, prin alianța cu PSD, să decidă soarta României. Liderii celor două partide și-au împărțit frățește parlamentul, care a ajuns, astfel, să fie condus de un inculpat, Călin Popescu Tăriceanu, devenit șeful Senatului, și un infractor, Liviu Dragnea, președintele Camerei Deputaților. Alianței PSD-ALDE i s-a alăturat UDMR, partid care reprezintă minoritatea maghiară și care a câștigat, la aceleași alegeri, puțin peste 6% din voturi. Într-o asemenea conjunctură politico-penală, României îi mai rămâneau doar două variante. Să se predea sau să lupte. Ce a ales? Calea cea mai grea, dar și cea mai firească. Lupta.

Cei doi elefanți

La momentul „noaptea, ca hoții“, din 1 februarie 2017, România era deja, de două săptămâni, în stare de alertă. Asta după ce în seara de vineri, 13 ianuarie, publicația HotNews informa despre planurile împotriva justiției pe care le avea noua coaliție politică instalată în fruntea țării. Rețelele sociale s-au încins imediat după ce jurnaliștii au anunțat că PSD și ALDE se pregătesc să încalce justiția. Ziaristul Dan Tăpălagă scria, în acea zi de 13 ianuarie, că cele două partide plănuiseră să schimbe, până la începutul lunii februarie, legislația penală, însă nu se știa cu exactitate, la acea vreme, modalitatea prin care vor face acest lucru. Publicația prezenta două scenarii posibile: prin ordonanță de guvern, care ar fi avut imediat efecte devastatoare asupra justiției, odată cu publicarea în Monitorul Oficial, sau prin proiect de lege, care ar fi trebuit să urmeze calea mai lungă spre legiferare, prin parlament.

În esență, era vorba despre aceleași lucruri. Pe de o parte, PSD și ALDE ar fi fost interesate de o lege a grațierii, în urma căreia mai mulți infractori, printre care și foști politicieni sau oameni de afaceri notorii, ar fi scăpat de închisoare. Pe de altă parte, aceleași partide ar fi urmărit amnistia, ceea ce presupunea ca toate

procesele să fie închise, iar dosarele aflate în faza de cercetare penală să fie clasate, dacă infracțiunile urmărite se aflau pe lista celor iertate de lege.

În 18 ianuarie 2017, după cinci zile în care cel mai discutat subiect în spațiul public privea justiția, iar pe rețelele sociale, în special pe Facebook, românii avertizau că sunt pregătiți să iasă în număr mare în stradă, în cazul unei lovituri date statului de drept, a urmat o ședință de guvern extrem de tensionată. Doar cu o seară înainte, în presă au apărut informații că Executivul urma să treacă, în timpul acelei ședințe, două ordonanțe de guvern fatale pentru justiție. În 18 ianuarie, la ora 9.20, președintele Klaus Iohannis intra în Palatul Victoria și anunța că, în premieră, va participa și va prezida, așa cum îi permite Constituția, ședința de guvern. Șeful statului i-a luat prin surprindere pe miniștri, cu atât mai mult cu cât aceștia țineau ascunsă inclusiv ordinea de zi a ședinței, fapt care i-a revoltat pe jurnaliști și a scandalizat opinia publică.

După o discuție prealabilă cu premierul Sorin Grindeanu, Klaus Iohannis a deschis ședința de guvern cu un discurs care a avut un impact mediatic uriaș. Povestea celor doi elefanți. „Cunoașteți povestea că este un elefant în încăpere, dar nu se vede. Sunt doi elefanți, ordonanța de grațiere și ordonanța de modificare a codurilor penale. [...] Prim-ministrul s-a angajat ca aceste chestiuni să nu fie băgate peste noapte în nici o ședință de guvern, ci imediat ce documentele vor fi clarificate, [...] să fie puse în transparență. Adică, să fie date spre consultare tuturilor entităților prevăzute de lege: Consiliul Superior al Magistraturii (CSM), organizații profesionale, organizații ale judecătorilor și, bineînțeles, opiniei publice. Este obligatoriu să respectăm aceste chestiuni“, spunea Iohannis.

După ședința de guvern, care a durat doar 35 de minute, premierul Sorin Grindeanu și ministrul justiției, Florin Iordache, vizibil deranjați de prezența președintelui la Palatul Victoria, dar și de presiunea publică ce creștea de la o clipă la alta, au recunoscut că fuseseră finalizate, cu o seară înainte, două acte normative care vizau grațierea, dar și anumite decizii ale Curții Constituționale

a României (CCR). Cei doi oficiali dădeau asigurări că nu vor beneficia de clemență mării corupți și infirmau informațiile referitoare la o ordonanță privind amnistia.

După doar două ore ministrul justiției făcea publice două proiecte de ordonanță de urgență, dintre care unul viza grațierea, iar celălalt armonizarea legislației cu deciziile CCR. Proiectul privind grațierea era însă opusul a ceea ce același Florin Iordache garantase exact în aceeași zi, astfel că ar fi urmat să scape de răspundere penală o suită întreagă de politicieni care bifaseră cele mai importante funcții în stat și aveau, la vedere sau pitite, averi impresionante. Printre aceștia se afla și Liviu Dragnea. Metoda de salvare a liderului social-democrat, gândită de subordonații lui politic plasați în guvernul Grindeanu, era una simplă și care se plia la perfecție pe problemele penale ale baronului de Teleorman, așa cum mai e cunoscut Dragnea. Masacrarea legii, asta era salvarea găștii penale aflate la putere. De exemplu, infracțiunea de abuz în serviciu, pentru care Dragnea era judecat într-un dosar privind angajări fictive la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Teleorman, urma să fie parțial dezincriminată conform proiectului de ordonanță. Dezincriminarea se plia numai bine, prin stabilirea unui prag valoric la această infracțiune, dosarului lui Dragnea.

Anunțul ministrului justiției a produs un cutremur social puternic în România. Indignarea societății civile a fost uriașă. Un freamăt general s-a pornit în spațiul public, oamenii fiind revoltați că noua putere politică, instalată în fotoliile călduțe de la Palatul Victoria, începea să aplice o „promisiune“ din adevăratul program de guvernare. O „promisiune“ care privea modificarea legislației penale și preluarea controlului asupra justiției imediat după câștigarea alegerilor. Proiectul privind grațierea prezentat de Florin Iordache a atras imediat critici nu doar din partea cetățenilor de rând și a unor jurnaliști, dar și din partea mai multor magistrați cu funcții înalte. Procurorul general al României, Augustin Lazăr, cataloga acest proiect drept unul „penibil“, Laura Codruța Kövesi, șefa DNA, critica faptul că „nu este o procedură transparentă“ adoptarea la foc automat a unui astfel de proiect,

fără consultarea factorilor importanți din sistemul de justiție, iar Cristina Tarcea, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, cerea clasei politice ca totul „să fie analizat cu atenție“.

„Fără grațiere!“

Ziua de 18 ianuarie 2017 s-a terminat cu un marș dinspre Piața Universității spre Piața Victoriei, la care au participat peste 4.000 de bucureșteni, dar și cu manifestații similare în Timișoara, Iași, Brașov, Sibiu. Rețeaua de socializare Facebook avea să devină cel mai rapid instrument prin care românii se mobilizau să iasă în stradă, dar și modalitatea prin care se dezbăteau în timp real, într-unul dintre puținele spații necontrolate de puterea politică, situația din țară.

Proteste din 18 ianuarie 2017 au fost doar începutul. Au urmat câteva zile incendiare, cu ieșiri în stradă, seară de seară, cu avertismente venite din partea partenerilor externi ai României din Uniunea Europeană și NATO, prin care politicienii erau avertizați să nu modifice legile în favoarea infractorilor și să nu anemieze lupta anticorupție. În 19 ianuarie, ambasadorul SUA la București, Hans Klemm, transmitea, într-un interviu oferit agenției News.ro, că „parteneriatul strategic România–SUA și statutul României de membru al NATO și al UE se bazează pe valori comune, inclusiv pe angajamentul față de statul de drept. [...] Nu considerăm «oportună» nici o măsură care slăbește statul de drept în România“. Mesaje similare au venit și din partea organizațiilor Asociația Forumul Judecătorilor din România, Asociația Magistraților din România, Uniunea Națională a Judecătorilor din România, Grupul pentru Dialog Social, Freedom House România, Institutul pentru Politici Publice, Centrul Român de Politici Europene, Expert Forum și Funky Citizens.

În duminica din 22 ianuarie 2017, străzile Bucureștiului s-au umplut din nou, la fel și centrele marilor orașe din țară. Românii din diaspora au ieșit și ei, din nou, în stradă. Oamenii s-au mobilizat exemplar, zeci de pagini de evenimente anunțau, pe Facebook,